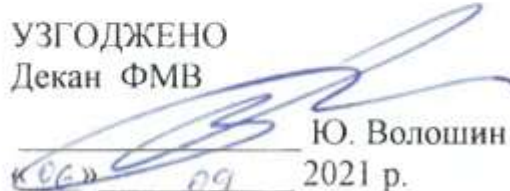

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин і бізнесу

УЗГОДЖЕНО
Декан ФМВ

Ю. Волошин
«06» 09 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

А. Полухін
«23» 09 2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Міжнародні економічні відносини»

Освітньо-професійна програма: «Міжнародний бізнес»

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	3	120/4	34	17	–	69	–	К.р. 3 с.	Екзамен 3с.
Заочна	3,4	120/4	10	6	–	104	К.р. – 4 с.	К.р. 4 с.	Екзамен 4с.

Індекс: НБ – 17 – 292-2 /21– 2.1.18

НБ – 17 – 292-2 з /21– 2.1.18

СМЯ НАУ РП 15.01.01-01-2021

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.01 – 01-2021
		стор. 2 з 17	

Робочу програму навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес», навчальних та робочих навчальних планів №№ НБ – 17 – 292-2/21, НБ – 17 – 292-2 з/21, РБ – 17 – 292-2 /21, РБ – 17 – 292-2 з/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини», та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:
доцент кафедри міжнародних
економічних відносин і бізнесу _____ / Ричка М.А./

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес», спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» – кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу, протокол № 10 від «30» червня 2021 р.

Гарант освітньо-професійної програми
«Міжнародний бізнес» _____ /Сидоренко К.В./

Завідувач кафедри _____ /Степанов О.П./

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету міжнародних відносин, протокол № 10 від «06» вересня 2021 р.

Голова НМРР _____ /Сидоренко К.В./

Рівень документа – 36
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.01 – 01-2021
		стор. 3 з 17	

ЗМІСТ

	Сторінка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	4
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	11
2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)	12
2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену	12
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	12
3.1. Методи навчання	12
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	12
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	15
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь ...	15

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.01 – 01-2021
		стор. 4 з 17	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. Пояснювальна записка

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця у галузі міжнародних відносин

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань у галузі міжнародних економічних відносин, засвоєння основних теоретичних положень та опанування необхідними практичними навичками, що мають забезпечувати ефективність діяльності в цій галузі.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- оволодіння понятійним апаратом, що застосовується в світовій господарській практиці;
- вивчення сутності міжнародних економічних відносин, їх значення та еволюції, особливостей дії законів і принципів;
- дослідження особливостей розвитку інтеграційних процесів та діяльності міжнародних економічних організацій;
- вміння творчо аналізувати стан системи міжнародних економічних відносин та міжнародного права, визначати проблеми й тенденції їх розвитку.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

- розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій;
- ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку;
- обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях;
- визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними;
- демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками;
- застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.01 – 01-2021
		стор. 5 з 17	

навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин;
- здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі;
- здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Вступ до спеціальності «Міжнародні економічні відносини»», «Світова економіка» та взаємопов'язана з такими дисциплінами, як «Міжнародне економічне право», «Теорія і практика валютного курсу», «Міжнародна торгівля».

2.1. Програма навчальної дисципліни.

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 1 /одного/ навчального модуля, а саме: навчального модуля №1 «**Міжнародні економічні відносини**», який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Окремим (другим) модулем є курсова робота, яку студент виконує в третьому (ЗФН у четвертому) семестрі. КР є важливою складовою закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль 1. «Міжнародні економічні відносини»

Інтегровані вимоги модуля №1:

ЗНАТИ:

- методологічні засади та методичний інструментарій вивчення міжнародних економічних відносин;
- тенденції, сучасний стан та порядок здійснення міжнародної торгівлі товарами, послугами, валютно-фінансовими ресурсами;
- роль міжнародних ринків позикових капіталів;
- підходи до вивчення процесів формування та регулювання міжнародного науково-технічного обміну;
- особливості та тенденції міжнародної економічної інтеграції;
- сучасний стан вирішення глобальних світових проблем.

ВМІТИ:

- підбирати необхідну інформацію для оцінки тенденцій розвитку світової економічної системи;

- аналізувати, діагностувати вплив регулюючих дій міждержавних, наднаціональних інституцій на розвиток національної економіки і авіаційної галузі зокрема;
- ефективно формувати конкурентні переваги підприємства, галузі, особливо у підтримці конкурентоспроможності національної економіки;
- оцінювати корисність діяльності ТНК та міжнародних фінансово-кредитних організацій для вітчизняної економіки;
- аналізувати показники, які характеризують стан сучасних глобальних проблем.

Тема 1. Сутність та форми прояву МЕВ. Світове господарство як цілісна система.

Предмет, значення і завдання курсу “МЕВ”. Історичні етапи формування та розвитку МЕВ. Тенденції розвитку сучасних МЕВ.

Форми реалізації МЕВ. Основні характеристики МЕВ. Об'єкти і суб'єкти МЕВ. Принципи та особливості механізму МЕВ. Зовнішні фактори економічного зростання.

Місце та роль МЕВ у розвитку національної економіки. Сутність відкритої економіки, її особливості та фактори розвитку.

Світове господарство, як сукупність національних господарств. Етапи формування світового господарства. Суб'єкти світового господарства.

Світове господарство, як єдиний наднаціональний простір. Місце національної економіки в системі світового господарства. Регіональна структура світового господарства.

Тема 2. Міжнародний поділ праці (МПП) і кооперація виробництва.

Сутність МПП. Основні тенденції МПП. НТР і кризи МПП. Фактори впливу на участь країн у МПП. Показники участі країн у МПП. Загальний, частковий та одиничний тип МПП.

Міжнародна спеціалізація виробництва: міжгалузева, внутрішньогалузева. Форми прояву міжнародної спеціалізації виробництва: предметна, подетальна та технологічна спеціалізація.

Міжнародне кооперування виробництва. Міжнародне виробництво та його тенденції на сучасному етапі.

Західні теорії розвитку МПП. Проблеми участі України у системі МПП.

Тема 3 Концепції та теорії міжнародної торгівлі.

Еволюція концепцій міжнародної торгівлі. Меркантилізм, його значення та обмеженість. Теорія абсолютних переваг. Теорія порівняльних переваг, позитивні та негативні риси. Класична теорія міжнародної торгівлі.

Теорія Хекшера-Оліна. Зрівняння цін на фактори виробництва. Теорема Рибчинського. Теорема Хекшера-Оліна-Самуельсона. Парадокс Леонтьєва. “Альтернативні” теорії міжнародної торгівлі. Теорема життєвого циклу продукту. Ефект масштабу виробництва. Мультиплікатор зовнішньої торгівлі.

Тема 4. Сутність, етапи формування та структура світового ринку товарів та послуг.

Міжнародна торгівля в системі МЕВ. Значення міжнародної торгівлі. Специфічні риси сучасної міжнародної торгівлі товарами. Поняття зовнішньої торгівлі та її роль. Поняття експорту та імпорту. Традиційна торгівля, торгівля у межах кооперації, зустрічна торгівля. Фактори зростання міжнародної торгівлі. Структура міжнародної торгівлі товарами.

Сутність та класифікація послуг. Значення міжнародної торгівлі послугами в системі МЕВ. Масштаби сучасної торгівлі послугами. Способи та умови здійснення міжнародних операцій у сфері послуг. Особливості міжнародних транспортних послуг та міжнародних поїздок. Електронна торгівля.

Перспективи зовнішньої торгівлі України товарами та послугами.

Тема 5. Методи міжнародної торгівлі.

Систематизація методів міжнародної торгівлі: торгівля напряму, непрямая торгівля. Основні види торгового посередництва. Типи міжнародних посередницьких операцій та види торговельно-посередницьких фірм. Методи розрахунку та виплати винагороди посередникам. Базові умови поставки: Інкотермс – 2010.

Міжнародні товарні біржі: сутність та їх функції. Типізація товарних бірж. Біржові товари. Елементи біржової інфраструктури і техніка біржових операцій. Тенденції розвитку міжнародних товарних бірж.

Міжнародні товарні аукціони: сутність та організаційні форми аукціонної торгівлі. Міжнародні тендери (торги): сутність, етапи та техніка проведення. Міжнародні виставки і ярмарки, їх типізація механізм підготовки та проведення.

Тема 6. Державна зовнішньоторговельна політика. Регулювання міжнародного обміну товарами та послугами.

Чинники виникнення та особливості протиріч у міжнародній торгівлі. Типи торговельної політики: лібералізація (політика вільної торгівлі) та протекціонізм.

Інструменти державного регулювання міжнародної торгівлі. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі: адвалорне, специфічне, комбіноване мито. Класифікація мита за об'єктом обкладання, за характером, за походженням. Митна вартість та країна походження товару. Економічні наслідки введення мита.

Сутність нетарифних методів регулювання міжнародної торгівлі. Кількісні обмеження, квотування, ліцензування, “добровільне” обмеження експорту. Приховані види торговельних обмежень. Фінансові методи торговельної політики.

Особливості розвитку митно-тарифного регулювання в Україні.

Основні принципи регулювання міжнародної торгівлі. Роль ГАТТ. Створення СОТ. Конференція ООН з торгівлі та розвитку. Україна та СОТ.

Тема 7. Міжнародний рух капіталів та світовий ринок капіталу. Основні форми міжнародного руху капіталу. Експорт і імпорт капіталу. Суть прямих іноземних інвестицій (ПІІ, англ. Foreign Direct Investments) та основні їх чинники здійснення. Роль іноземного інвестування: досвід країн, що розвиваються. Офіційна допомога розвитку (Official development assistance), її значення для країн, що розвиваються. Поняття і структура світового ринку капіталу. Інтернаціоналізація та глобалізація національних ринків капіталу.

Фактори впливу на міжнародний рух капіталів. Держава та рух капіталу. Критерії економічної свободи. Інвестиційний клімат в країні. Міжнародний кредитний та інвестиційний рейтинг. Привабливість національної економіки для іноземних вкладників. Значення іноземних капіталовкладень в економіку України, зокрема в авіаційну галузь.

Сучасні тенденції руху капіталу. Географія вивозу капіталу. Наслідки міжнародного руху капіталу для країн-експортерів та імпортерів капіталу. Вивезення капіталу з України: тенденції, фактори.

Тема 8. ТНК і міжнародне виробництво. Вільні економічні зони.

Характерні риси транснаціональних корпорацій (ТНК) та їх різновиди. Чинники виникнення ТНК. Еволюція міжнародних корпорацій. Контрактні форми діяльності ТНК. Внутрішньофірмове міжнародне виробництво. Галузева структура виробництва ТНК.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.01 – 01-2021
		стор. 8 з 17	

Роль капіталів ТНК. Транснаціональні банки. Інституціональні інвестори. Міжнародні фінансові центри.

Сутність вільних економічних зон (ВЕЗ), чинники їх створення та місце у світогосподарських зв'язках. Особливості інвестиційного клімату ВЕЗ. Види пільг у ВЕЗ. Різновиди ВЕЗ: торгові зони, промислово-виробничі зони, сервісні зони, комплексні ВЕЗ, міжнародні ВЕЗ, офшорні центри. ВЕЗ у розвинутих країнах. ВЕЗ у країнах, що розвиваються. Досвід Китаю. Соціально-економічна роль ВЕЗ. ВЕЗ в Україні.

Тема 9. Міжнародний науково-технологічний обмін.

Сутність міжнародного обміну технологіями. Особливості розвитку міжнародного ринку технологій.

Види та форми (комерційні та некомерційні) міжнародного обміну технологіями. Матеріальні та нематеріальні види технологій, послуги. Види ліцензійних угод. Міжнародне технічне сприяння. Особливості ринку інжинірингових послуг. Сутність міжнародного договору на консультативний інжиніринг. Україна в системі міжнародного обміну технологіями.

Міжнародне регулювання ринку технологій. Система права інтелектуальної власності: поняття, об'єкти, суб'єкти, система законодавства для забезпечення захисту права інтелектуальної власності. Структура державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні.

Тема 10. Міжнародна міграція робочої сили.

Причини та фактори впливу на міжнародну міграцію робочої сили. Тенденції та основні особливості міжнародної міграції робочої сили. Види міграції. Основні етапи міжнародної міграції робочої сили.

Напрямки міграції. Центри міграції. Вплив міграції робочої сили на економіку. Переваги та недоліки країн-експортерів робочої сили. Соціально-економічні наслідки міграції робочої сили для приймаючих країн.

Методи та рівні регулювання міграції трудових ресурсів. Державне регулювання міграції робочої сили. Еміграційна політика країн-експортерів трудових ресурсів. Імміграційна політика країн-імпортерів трудових ресурсів. Інтелектуальна міграція.

Цілі та функції МОП. Україна на міжнародному ринку праці. Інтелектуальна еміграція з України. Міграційна політика України.

Тема 11. Міжнародні валютні відносини. Суть та функції міжнародних кредитних відносин.

Поняття “валютні відносини”. Сутність валютного курсу, його кількісні показники. Розрахункові види валютних курсів. Фіксовані та гнучкі валютні курси. Крос-курс та тристоронній арбітраж.

Сутність міжнародного кредиту, його роль у системі МЄВ. Форми міжнародного кредитування. Єврокредити. Лізинг. Факторинг. Форфейтинг. Фінансові інструменти міжнародного фінансового ринку. Єврооблігації. Чинники розвитку ринку позикових капіталів. Світовий кредитний ринок: світовий ринок цінних паперів, світовий ринок банківських кредитів, ринок євродоларів. Географія світового ринку акцій. Світові фондові біржі. Інвестиційні банки. Глобалізація світового ринку цінних паперів.

Інституціональна структура світової фінансової системи. Міжурядові позики. Визначення зовнішнього боргу. Світова криза заборгованості. Особливості зовнішньої заборгованості України. Роль іноземних кредитів для економічного розвитку України.

Тема 12. Міжнародна координація валютно-фінансових відносин.

Міжнародна координація валютних відносин. Передумови створення МВФ та його місце у регулюванні МЕВ. Передумови та цілі створення МБРР. Основні напрямки діяльності Європейського банку реконструкції та розвитку.

Тема 13. Національна економіка в системі світового господарства. Міжнародна економічна інтеграція – закономірність розвитку МЕВ.

Місце національної економіки в системі світового господарства. Регіональна та типологічна класифікації країн світу. Особливості економік розвинутих країн, країн з перехідною економікою та країн, що розвиваються. Периферійний капіталізм. Місце та роль країн, що розвиваються у міжнародному товарному обміні.

Специфічні риси підгруп країн, що розвиваються. Характеристика нових індустріальних країн (НК), роль ТНК у розвитку їх економік. Досвід "азійських тигрів". Ринки, що виникають (Emerging Markets). Досвід країн Латинської Америки.

Поняття "економічна інтеграція". Інтеграція як відносини і як процес. Об'єктивні передумови, фактори та етапи економічної інтеграції. Рівні міжнародної економічної інтеграції. Формальна та реальна інтеграція. Основні принципи та ефекти інтеграції.

Форми та особливості регіональної економічної організації. Проблеми і перспективи світової (глобальної) інтеграції. Об'єктивна необхідність та умови інтеграції України у світове господарство.

Тема 14. Європейські інтеграційні процеси.

Передумови, історична ретроспектива, динаміка розвитку та основні наслідки створення Європейських співтовариств.

Етапи створення ЄС. Чотири види свобод. Склад Амстердамських та Копенгагенських критеріїв. Основні інституції та органи ЄС, принципи їх взаємодії. Спільна конкурентна політика ЄС, спільна аграрна політика ЄС, політика ЄС щодо розподілу структурних фондів.

"Зона євро" та її вплив на розвиток світової економіки. Європейські фінансові ринки та фондовий ринок України. Розширення ЄС на схід. Етапи та передумови інтеграції України до ЄС.

Тема 15. Глобалізація та економічний розвиток.

Глобалізація як закономірність розвитку МЕВ. Суперечливість процесу глобалізації: прогресивні та негативні наслідки. Фінансова глобалізація.

Глобальні проблеми сучасності: сутність, класифікація та процеси їхнього загострення. Екологічна проблема. Демографічна проблема. Військові проблеми. Міждержавне регулювання глобальних проблеми.

Тема 16. Авіакосмічна галузь країн світу, зокрема України, в світовій системі МЕВ.

Інноваційно-інвестиційні та конкурентоспроможні засади авіакосмічної галузі України. Міжнародна інтеграція та кооперація фінансових ресурсів в авіакосмічній галузі України. Фінансові джерела та розрахунки в авіагалузі: перспективи розвитку в контексті глобалізації. Лізинг як інструмент системи розрахунків авіаційних підприємств України.

Побудова механізму управління фінансовими ресурсами авіакосмічної галузі України в контексті глобалізації. Взаємовигідний трансфер досвіду новітніх технологій авіагалузей України з КНР. Інноваційні чинники розвитку світових ТНК авіакосмічної галузі. Управління фінансовими ресурсами авіакосмічної галузі з урахуванням сучасних тенденцій розвитку фондового ринку. Альянси в авіаційній та космічній галузях України в системі світової конкурентоспроможності

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.01 – 01-2021
		стор. 10 з 17	

Модуль № 2 «Курсова робота»

Курсова робота (КР) з дисципліни виконується у третьому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння всього навчального матеріалу дисципліни в галузі структури національної економіки та зовнішньоекономічних зв'язків України на сучасному етапі та в умовах глобалізації світового господарства.

Метою КР є закріплення у студентів теоретичних знань та практичних навичок, систематизація, закріплення та розширення теоретичних знань, їхнє застосування для вирішення конкретного практичного завдання в галузі міжнародних економічних відносин.

Для успішного виконання КР студент повинен

ЗНАТИ:

- теоретичні аспекти вивчення МЕВ,
- світову валютно-фінансову систему та етапи її еволюції,
- глобалізаційні процеси у світовому середовищі,
- спеціалізацію національної економіки в умовах глобалізації
- формування політико-правового середовища сучасних МЕВ
- міжнародну торгівлю в національній економіці
- тенденції і сучасні особливості світової торгівлі
- сучасні особливості міжнародного руху капіталу
- ТНК в системі МЕВ та особливості регуляторного механізму їх діяльності.
- міграційні процеси: види, динаміка та особливості розвитку
- злиття і поглинання в сучасних умовах розвитку міжнародного бізнесу
- розвиток технопарків та технополісів в окремих країнах світу
- підприємництво авіакосмічної галузі в економіці країни: переваги і недоліки
- діджиталізацію як основний чинник сучасної моделі міжнародного науково-технічного співробітництва

ВМІТИ:

- систематизувати теоретичні знання у контексті вирішення певних практичних завдань;
- формулювати конкретні прикладні проблеми, що не знайшла достатнього висвітлення у науковій літературі та не вирішена на практиці;
- самостійно обґрунтовувати шляхи і засоби вирішення визначеної проблеми;
- формувати висновки, рекомендації і пропозиції за результатами проведеного дослідження.

Виконання, оформлення та захист КР здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання КР, – до 30 годин самостійної роботи.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.01 – 01-2021
		стор. 11 з 17	

2.3. Тематичний план.

пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
Модуль № 1 «Міжнародні економічні відносини»									
		3 семестр				3 семестр			
1.1	Сутність та форми прояву МЕВ. Світове господарство як цілісна система.	7	2	2	3	4	1	-	3
1.2	Міжнародний поділ праці (МПП) і кооперація виробництва	7	2	2	3	4	1	-	3
1.3	Концепції та теорії міжнародної торгівлі.	3,5	2	-	1,5	3,5	0,5	-	3
1.4	Сутність, етапи формування та структура світового ринку товарів та послуг	7	2	2	3	3,5	0,5	-	3
1.5	Методи міжнародної торгівлі.	3,5	2	-	1,5	3,5	0,5	-	3
1.6	Державна зовнішньоторговельна політика. Регулювання міжнародного обміну товарами та послугами.	7	2	2	3	3,5	0,5	-	3
1.7	Міжнародний рух капіталів та світовий ринок капіталу.	3,5	2	-	1,5	4	1	-	3
1.8	ТНК і міжнародне виробництво. Вільні економічні зони.	7	2	2	3	4	1	-	3
Всього за 3 семестр (ЗФН)		-	-	-	-	30	6	-	24
1.9	Міжнародний науково-технологічний обмін.	3,5	2	-	1,5	4 семестр			
1.10	Міжнародна міграція робочої сили.	7	2	2	3	6	0,5	0,5	5
1.11	Міжнародні валютні відносини. Суть та функції міжнародних кредитних відносин.	4	2	-	2	7,5	0,5	1	6
1.12	Міжнародна координація валютно-фінансових відносин.	7	2	2	3	6,5	0,5	1	5
1.13	Національна економіка в системі світового господарства. Міжнародна економічна інтеграція – закономірність розвитку МЕВ.	3,5	2	-	1,5	7	0,5	0,5	6
1.14	Європейські інтеграційні процеси.	7	2	2	3	6	0,5	0,5	5
1.15	Глобалізація та економічний розвиток.	3,5	2	-	1,5	6,5	0,5	1	5
1.16	Авіакосмічна галузь країн світу, зокрема України, в світовій системі МЕВ.	5	2	1	2	6,5	0,5	1	5
1.17	Модульна контрольна робота №1	4	2	-	2	-	-	-	-
1.18	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8
Всього за 4 семестр (ЗФН)						60	4	6	50

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.01 – 01-2021
		стор. 12 з 17	

Усього за модулем № 1		90	34	17	39	90	10	6	74
Модуль № 2 «Курсова робота»									
2.1.	Виконання курсової роботи	30	-	-	30	30	-	-	30
Усього за модулем № 2		30	-	-	30	30	-	-	30
Усього за навчальною дисципліною		120	34	17	69	120	10	6	104

2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)

Контрольна (домашня) робота (ЗФН) виконується відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студентів і є важливим етапом у засвоєнні навчального матеріалу дисципліни.

Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН) розробляються автором робочої програми. Вказані навчальні матеріали затверджуються протоколом засідання випускової кафедри і доводяться до відома студента індивідуально.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до **екзамену** розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доводиться до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти під час вивчення дисципліни застосовуються причинно-наслідковий метод, аналізу і синтезу, індукції та дедукції, метод порівнянь, синергетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, частинно-пошуковий, дослідницький метод, наукової абстракції, проблемного викладу; застосовуються такі навчальні технології, як: робота в малих групах, «мозкового штурму», вирішення кейсів, семінар-дискусія, презентація, рольова гра тощо.

Інформаційне забезпечення – доступ до мережі інтернет, сервіси Google GSuite for Education (Google Classroom, Google Meet, Google форми / документи / таблиці / презентації).

3.2. Рекомендована література

Базова література

- 3.2.1. Международные экономические отношения: Учебник / А.И. Евдокимов и др. – М.: Изд-во Проспект, ТК Велби, 2006.
- 3.2.2. Международные экономические отношения: Учебник / под ред. Б.М. Смитиенко. – М.: ИНФРА-М, 2005.
- 3.2.3. Міжнародна економіка. Підручник./ За ред. А. О. Задой, В. М. Тарасевича – К.: Центр учбової літератури, 2012.
- 3.2.4. Міжнародні економічні відносини: Система регулювання міжнародних економічних відносин / А.С.Філіпенко, І.В.Бураковський, В.С.Будкін та ін. – К.: Либідь, 2001.
- 3.2.5. Міжнародні економічні відносини: Навч. посіб. / В.В. Козик, Л.А. Панкова, Н.Б. Даниленко. — 9-те вид., стер. – К. : Знання, 2013.
- 3.2.6. Міжнародні економічні відносини: Навч. посіб. / С.В. Сіденко, О.М. Іваніцька, О.В. Кузнецов [та ін.]; за ред. д.е.н., проф. С.В. Сіденко. - К.: НАУ, 2015. - 468 с.
- 3.2.7. Можайкіна Н. В. Конспект лекцій з курсу «Міжнародні економічні відносини». /

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.01 – 01-2021
		стор. 13 з 17	

Н.В.Можайкіна. – Харків: Харк. нац. акад. міськ. госп-ва, 2012.

3.2.8. Романчиков В.І., Романенко І.О. Міжнародні економічні відносини: Навч. посібник. / В.І. Романчиков, І.О. Романенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008.

3.2.9. Філіпенко А. С. Міжнародні економічні відносини. Історія. Теорія. Політика: Підручник/ А.С.Філіпенко; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К. : Либідь, 2019.- 960 с.

Допоміжна література

3.2.10. Бестужева, С.В. Міжнародні економічні відносини [Текст] : навч. посіб. / С. В. Бестужева. – Харків : ХНЕУ, 2009. – 384с.

3.2.11. Біла С.О. Вплив техноглобалізму на реформування світового ринку праці // Сучасні наукові погляди на економічні механізми стимулювання соціально-економічного розвитку: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м.Ужгород, 16 лютого 2019 року) / За заг.ред.: М.М.Палінчак, В.П.Приходько, А.Кrynski. – у 2-х частинах. – Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2019. – Ч.1. – С. 21 – 24. – Режим доступу: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/40245>

3.2.12. Історія міжнародних економічних відносин: методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи / уклад.: Л.М.Побоченко, З.В. Пічкурова, М. А. Ричка – К.: НАУ, 2021 – 36 с.

3.2.13. Международные стратегии экономического развития: Учеб. пособие / Под ред. Ю.В. Макогона. – К.: Знання, 2007.

3.2.14. Михайлів З.В., Гаталяк З.П., Горбаль Н.І. Міжнародні кредитно-розрахункові відносини та валютні операції: Навч. посіб. – Л.: Видавництво Національного університету „Львівська політехніка”, 2004.

3.2.15. Побоченко Л.М., Чиженко І.О. Сучасні тенденції розвитку світового ринку бізнес-авіації // Стратегія розвитку України (економіка, соціологія, право). – 2017.– №1. – С. 138-144. – Режим доступу: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/43523>

3.2.16. Ричка М.А. Альянси в авіаційній та космічній галузях України в системі світової конкурентоспроможності / М.А. Ричка // ПОЛІТ: XI міжнар. наук. конф. студентів та молодих вчених, 3-4 квітня 2014 р.: тези доп. – К., 2014. – С. 512.

3.2.17. Ричка М.А. Аналіз інтернет-торгівлі в глобальному середовищі / М.А. Ричка, Ю.В. Попова // Стратегія розвитку України (економіка, соціологія, право). – 2015. – № 2. – С. 112-119.

3.2.18. Ричка М.А. Аналіз іноземного інвестування України в глобалізаційних процесах [Електронний ресурс] / М.А. Ричка, А.О. Ільченко // Інфраструктура ринку. - 2020. - № 42. - С. 46-53. - Режим доступу до ресурсу: http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/42_2020_ukr/10.pdf Index Copernicus

3.2.19. Ричка М.А. Іноземне інвестування фінансового сектору України: банків і страхових компаній / М.А. Ричка // Стратегія розвитку України (економіка, соціологія, право). – 2013. – № 2. – С. 174-182.

3.2.20. Ричка М.А. Кредитування авіакосмічної галузі України / М.А. Ричка // АВІА-2013: XI міжнар. наук.-техн. конф., 21-23 травня 2013 р.: тези доп. – К., 2013. – Т. VI. – С. 222-225.

3.2.21. Ричка М.А. Лізінг як спосіб функціонування та можливість розвитку української авіаційної промисловості / М.А. Ричка // Інтегровані інтелектуальні робототехнічні комплекси (ІРТК – 2014): VII міжнар. наук.-практ. конф., 19-20 травня 2014 р.: тези доп. – К., 2014. – С. 423-424.

3.2.22. Ричка М.А. Макроекономіка / М.А. Ричка // Практикум для студентів напрямів підготовки 6.030203 «Міжнародні економічні відносини», 6.030206 «Міжнародний бізнес». – К.: НАУ, 2014. – 32 с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.01 – 01-2021
		стор. 14 з 17	

3.2.23. Ричка М.А. Методологія управління фінансовими ресурсами та розрахунки авіакосмічної галузі в сучасній світовій глобальній системі / М.А. Ричка // Формування ринкових відносин в Україні: зб. наук. праць. – К.: НДЕІ, 2014. – Вип.5(156). – С. 102-106.

3.2.24. Ричка М.А. Національна банківська система у співпраці з авіакосмічною галуззю / М.А. Ричка // Національні економічні стратегії розвитку в глобальному середовищі: міжнар. наук.-практ. конф., 9 квітня 2014 р.: тези доп. – К., 2014. – С. 56-60.

3.2.25. Ричка М.А. Роль фондових бірж для авіабудівної галузі України / М.А. Ричка // Інтегровані інтелектуальні робототехнічні комплекси (ІРТК – 2013): VI міжнар. наук.-практ. конф., 27-29 травня 2013 р.: тези доп. – К., 2013. – С. 311-312.

3.2.26. Ричка М.А., Тітаренко А.О. Сучасні реалії України в СОТ // Україна і світ: перспективи та стратегії розвитку: електронний збірник наукових праць. – № 1. – Випуск 4. – К.: ННІМВ НАУ, 2017. – С.151-161. – Режим доступу: http://imv.nau.edu.ua/images/stories/201705/ukrisvit_0117.pdf

3.2.27. Рогач О.І. Транснаціональні корпорації. – К.: ВЦ «Київський університет», 2009.

3.2.28. Сидоренко К.В. Генезис и гносеология инфраструктуры / К. В. Сидоренко // Sciences of Europe. – 2016. – №9. – V.1. – P. 55-60. – Режим доступу: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/42959>

3.2.29. Циганкова Т. М., Петрашко Л. П., Кальченко Т. В. Міжнародна торгівля: Навч. посібник. / Т.М. Циганкова, Л.П. Петрашко, Т.В. Кальченко. – К.: КНЕУ, 2001.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1 Міністерство закордонних справ України <https://mfa.gov.ua/mizhнародni-vidnosini/uchast-u-mizhнародnih-organizacijah>

3.3.2 Портал «Європа» Європейської Комісії: <http://europa.eu> (англ., інші офіц. мови ЄС);

3.3.3 Сайт Європейської політики сусідства:

3.3.4 http://ec.europa.eu/world/enp/index_en.htm (англ.);

3.3.5 Представництво Європейської Комісії в Україні:

3.3.6 <http://www.delukr.ec.europa.eu/> (укр., англ.);

3.3.7 Євробюлетень (інформаційний бюлетень Представництва Європейської Комісії в Україні):

3.3.8 <http://www.delukr.ec.europa.eu/page962.html> (укр.);

3.3.9 Рада Європи: <http://www.coe.int> (англ.)

3.3.10 Рада Європи: <https://www.coe.int/en/web/portal/home>

3.3.11 Бюро інформації Ради Європи в Україні: <http://www.coe.kiev.ua/> (укр.);

3.3.12 Інформаційний центр Ради Європи в Росії: <http://www.coe.ru> (рос.);

3.3.13 Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ): <https://www.osce.org/>

3.3.14 Координатор проектів ОБСЄ в Україні: <https://www.osce.org/project-coordinator-in-ukraine> ;

3.3.15 <https://www.imd.org> – офіційний сайт Міжнародного валютного фонду.

3.3.16 <https://www.weforum.org> – офіційний сайт Світового економічного форуму.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.01 – 01-2021
		стор. 15 з 17	

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Методи контролю та схема нарахування балів. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	3 семестр	3,4 семестр
Модуль № 1 « Міжнародні економічні відносини »		
Вид навчальної роботи	бали	бали
Робота на практичних заняттях	56.х8=40	106.х2=20
Творча розробка проблемних питань та виступ з доповіддю	20	20
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	40 балів	-
Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-	20
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	-
Усього за модулем № 1	80	60
Семестровий екзамен	20	40
Усього за дисципліною	100	100

Модуль №2 «Курсова робота»	
Вид навчальної роботи	Мах кількість балів
	Денна та заочна форми навчання
Виконання курсової роботи	60
Захист курсової роботи	40
Виконання та захист курсової роботи	100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.6. Підсумкова модульна рейтингова оцінка, отримана студентом за результатами виконання та захисту **курсowego проекту/роботи**, крім відомості модульного контролю, заноситься також до навчальної картки, залікової книжки та Додатку до диплома, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.01 – 01-2021
		стор. 16 з 17	

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.01 – 01-2021
		стор. 17 з 17	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				